

Uchwała Nr XVII/116/2000
Rady Powiatu w Białogardzie
z dnia 26 października 2000 r.

w sprawie zatwierdzenia programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Białogardzkim.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91, poz. 578 z późn. zm.), Rada Powiatu w Białogardzie uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się do realizacji „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Białogardzkim” w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Zarząd Powiatu zobowiązany jest do składania corocznie Radzie Powiatu informacji o realizacji „Programu”.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Waldemar Łukiewski

**PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE
BIAŁOGARDZKIM**

Spis treści

- Wstęp.
- Założenia programu.
- Zakres potrzeb na terenie Powiatu.
- Sposób wdrażania programu.
- Koszty wdrażania i funkcjonowania .
- Źródła finansowania.
- Harmonogram wprowadzania.
- Czas realizacji.
- Efekty społeczne.
- Uwagi końcowe.

WSTĘP

Możliwość samodzielnego życia, nauki, pracy, wypoczynku i załatwiania codziennych spraw jest bezspornym prawem każdego człowieka.

Niestety, znaczna część społeczeństwa nie może z tego prawa swobodnie korzystać.

Niepełnosprawność to nie tylko dysfunkcja fizyczna czy psychiczna, ale również wiek i związane z tym stanem niedomagania.

Program Powiatu jest skierowany do tych osób, aby choć w części wyrównać ich szanse w konfrontacji ze światem osób pełnosprawnych.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Ludzie pełnosprawni mają różne potrzeby związane z rozwojem i udziałem w życiu społecznym. Dla ich zaspokajania buduje się różne systemy: system opieki zdrowotnej, edukacji, przygotowania do pracy, zapewnienia środków do życia, instytucji kulturowych, sportowych i rekreacyjnych.

Osoby niepełnosprawne żyjące obok nas mają takie same potrzeby a nawet większe, wynikających z ich niepełnosprawności. Wyrównywanie szans jest głównym celem tej polityki.

Podstawowe założenia to praca na rzecz siebie i społeczeństwa, wypoczynek i rehabilitacja.

Celem podstawowym programu Powiatu Białogardzkiego na rzecz osób niepełnosprawnych jest umożliwienie godnego życia wśród społeczeństwa, pokonywanie barier architektonicznych a przede wszystkim tworzenie warunków przyjaznych osobom niepełnosprawnym

Pierwszy etap wdrażania programu funkcjonowania osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu polega na.

- 1) Zebranie i opracowanie informacji o osobach niepełnosprawnych oraz ich sytuacji życiowej.
- 2) Utworzenie centrum informacji dla osób niepełnosprawnych:
  - szkolenia dla osób niepełnosprawnych w zakresie prawa, zatrudnienia i rehabilitacji,
  - szkolenie z zakresu języka migowego.
- 3) Likwidacja barier architektonicznych.
- 4) Wprowadzenie programu dla klubów sportowych umożliwiającego rehabilitację poprzez sport.
- 5) Propagowanie aktywnego wypoczynku osób niepełnosprawnych.
- 6) Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej.
- 7) Program w zakresie rehabilitacji fizycznej, tworzenie ośrodka rehabilitacji.
- 8) Szkolenia osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zakresie rehabilitacji psychicznej.
- 9) Uruchamianie nowych placówek Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie Powiatu.
- 10) Tworzenie systemu stypendiów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających naukę w szkołach ponadpodstawowych i wyższych.
- 11) Poszerzenie dostępu do źródeł informacji.
- 12) Program usług transportowych.

13) Proponowanie zmian w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Drugi etap to tworzenie warunków przyjaznych dla osób niepełnosprawnych:

A) Programu czynnego wypoczynku i uprawianie sportów przez osoby niepełnosprawne;

- baza turystyczna dostępna dla osób niepełnosprawnych,
- baza sportowa,
- promocja walorów turystycznych dostępnych dla osób niepełnosprawnych.

B) Organizowanie szkoleń, sympozjów, konferencji o wymiarze ponad lokalnym w zakresie promocji zachowań nastawionych na integrację osób niepełnosprawnych:

- promowanie dokonań na rzecz osób niepełnosprawnych,

Propozycje do drugiego etapu wdrożenia programu na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Program możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez tworzenia nowych miejsc pracy:

- stworzenie form prawnych dla pozyskania inwestorów działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- program rozwiązań prawnych i finansowych pozwalających na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

2. Program kształcenia dla osób niepełnosprawnych w zakresie szkoły średniej i studiów wyższych, dla osób z dysfunkcją narządu ruchu i słuchu oraz niewidomych i niedowidzących.

3. Organizowanie wystaw, plenerów i imprez artystycznych dla osób niepełnosprawnych.

4. Powołanie LIGII POWIATÓW przyjaznych dla osób niepełnosprawnych;

- wdrożenie systemu wzajemnej wymiany doświadczeń, inicjowanie i propagowanie rozwiązań prawnych,
- korzystanie z programów funkcjonujących w Unii Europejskiej.

5. Opracowanie i wydawanie biuletynu informacyjnego

- informacja za pomocą internetu,
- informacja w formie broszury.

6. Opracowanie zasad współdziałania ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi;

- koordynacja prac na rzecz osób niepełnosprawnych,
- pomoc w organizacji nowych stowarzyszeń.

CHARAKTERYSTYKA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO POD KĄTEM OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Teren naszego Powiatu zamieszkuje 4.760 osób niepełnosprawnych z orzeczoną grupą inwalidzką.

Rozwój cywilizacji oraz tempo życia powoduje, że grupa ta systematycznie rośnie. Do tej liczby trzeba dodać osoby z czasową dysfunkcją ruchu.

Niepełnosprawność to nie tylko dysfunkcja fizyczna czy psychiczna, ale również wiek i związane z tym stanem niedomagania.

Wliczając w to rodziny mamy obraz potrzeb i oczekiwań tej znacznej, bo około 35% grupy mieszkańców naszego Powiatu.

Takie są potrzeby w zakresie likwidacji barier architektonicznych i funkcjonalnych na terenie Powiatu.

Trzeba tutaj wspomnieć o braku odpowiedniej i przystosowanej bazy wypoczynkowej, rekreacyjnej i rehabilitacyjnej dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Osobnym zagadnieniem jest utrudniony dostęp osób niepełnosprawnych do podstawowej opieki medycznej, szczególnie z terenów wiejskich.

Konieczne jest wprowadzenie nowych rozwiązań oraz wdrożenie systemów prawnych i finansowych w tym zakresie.

Kolejnym zagadnieniem są potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie aktywności zawodowej.

Powiat Białogardzki ma wysoką stopę bezrobocia osiągającą 31,7%..

Szczególnie odczuwalne jest to w środowisku osób niepełnosprawnych.

Według stanu Powiatowego Urzędu Pracy na koniec września br. wśród niepełnosprawnych były 123 osoby bezrobotne, w tym 67 kobiet i 56 mężczyzn.

Poszukujących pracy było 77 osób, w tym 25 kobiet i 52 mężczyzn.

Część osób korzystających ze świadczeń socjalnych nie rejestruje się w urzędzie pracy ze względu na brak ofert zatrudnienia.

SPOSÓB WDRAŻANIA PROGRAMU

1. *Zebranie i opracowanie informacji o osobach niepełnosprawnych oraz ich sytuacji życiowej.*

Pierwszym etapem będzie opracowanie ankiety dla osób niepełnosprawnych. Będą w niej zawarte informacje o środowisku, w którym żyją te osoby.

Zebrane dane będą służyły do opracowania bazy danych, swoistej mapy potrzeb osób niepełnosprawnych.

Jest to ważne zadanie programu warunkujące dalsze postępowanie. Będzie ono odpowiedzią na pytanie, które potrzeby będą realizowane i z jakim nasileniem oraz nasyceniem środków finansowych.

Realizacja tego punktu jest równoczesnym wdrożeniem filaru drugiego, aktywności poprzez pracę.

2. *Utworzenie centrum informacji dla osób niepełnosprawnych.*

W ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie proponuje się utworzenie CENTRUM INFORMACJI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH. Celem Centrum byłoby przekazywanie informacji w zakresie możliwości nauki, pracy i rehabilitacji. Pozyskanie informacji o prawach wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz uzyskanie o programach celowych PFRON.

3. *Likwidacja barier architektonicznych.*

Likwidacja barier jest przedsięwzięciem bardzo kosztownym. Konieczne jest przyzwolenie społeczne do takiego ułożenia budżetu, aby część środków przeznaczyć na ten cel.

Założenia programu przyjmują przeprowadzenie kampanii na rzecz likwidacji barier architektonicznych w lokalach użytkowych.

Konieczne jest szersza informacja o możliwości pozyskiwania środków z PFRON oraz środków pomocowych od fundacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. *Wprowadzenie programu dla klubów sportowych umożliwiających rehabilitację poprzez sport.*

Do realizacji tego punktu programu umożliwiającego rehabilitację osób niepełnosprawnych poprzez sport niezbędna jest odpowiednia baza lokalowa. Zasadne byłoby tu wykorzystanie już istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej jaką dysponuje miasto Białogard jak również placówki oświatowe dysponujące salami gimnastycznymi na terenie powiatu Białogardzkiego.

Konieczne jest opracowanie harmonogramu korzystania z obiektów na potrzeby osób niepełnosprawnych.

5. *Propagowanie aktywnego wypoczynku dla osób niepełnosprawnych*

Opracowywany jest program w oparciu o wykorzystanie bazy lokalowej i kadry pedagogicznej Zespołu Szkół Specjalnych w Białogardzie i Poradni Pedagogiczno Psychologicznej cykl szkoleń ukierunkowanych na aktywny wypoczynek osób niepełnosprawnych.

Celem tego programu jest ukazanie osobom niepełnosprawnym walorów uczestnictwa w czynnym wypoczynku.

Turystyka i sport dają możliwość w szerokim zakresie pobudzić aktywność osób niepełnosprawnych.

6.. *Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej.*

W oparciu o program usług transportowych dla osób niepełnosprawnych zapewnia się dowóz do miejsc zabiegów medycznych i rehabilitacyjnych.

7. *Program w zakresie rehabilitacji fizycznej, tworzenie ośrodka rehabilitacji.*

Na bazie lokalowej byłej Przychodni Zespołu Opieki Zdrowotnej z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Białogardzie proponuje się utworzenie Ośrodka Rehabilitacji działającego na rzecz wszystkich niepełnosprawnych mieszkających na terenie powiatu Białogardzkiego.

Szczegółowy rodzaj wyposażenia i sposób adaptacji zostanie zawarty w programie w/w utworzenia centrum.

W ramach Ośrodka Rehabilitacji istnieje możliwość utworzenia Ośrodka hipoterapii w kompleksie wypoczynkowym Krzywopłotach.

8. *Szkolenia osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zakresie rehabilitacji psychicznej.*

Na bazie istniejącego Zespołu Szkół Specjalnych (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum) opracowywany jest program szkoleń dla potrzeb dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Program ten opiera się na kształceniu dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu znacznym w oparciu o bazę zakładów pracy chronionej istniejących na terenie w powiatu Białogardzkiego.

Program zawiera koncepcję rozbudowy bazy dydaktycznej szkoły, zlikwidowanie barier architektonicznych, wyposażenie w niezbędne elementy orientacyjne dla osób niewidomych oraz odpowiednią kolorystykę dla osób niedowidzących.

Proponuje się opracowanie systemu kształcenia osób do pracy z dziećmi z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, szkolenia dla rodziców tych dzieci (np. autystycznych) oraz opracowanie autorskich programów dydaktycznych przeznaczonych dla tych dzieci.

Wprowadzenie systemu dalszego kształcenia młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz w konsekwencji pozyskanie zatrudnienie pozwoli dać szansę tym ludziom wyjścia z zamkniętego świata.

Oparcie zajęć dydaktyczno – praktycznych na możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych na zasadzie pracy chałupniczej na bazie istniejących zakładów pracy chronionej.

Wykształcenie ludzi, którzy mogą, umieją i lubią pracować z dziećmi da odpowiednie, zgodne z przyjętymi standardami, możliwości pracy oraz pożądane efekty.

Cel: *powstanie grup wsparcia – spotkania osób mających te same problemy.*

- zorganizowanie tzw. „spotkań kawiarnianych” dla rodziców uczniów szkoły specjalnej, rodziców absolwentów, rodziców uczniów niepełnosprawnych spoza szkoły, a także matek z Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- w przyszłości: wspólne wyjazdy na wycieczki, pielgrzymki,
- spotkania przy ognisku,
- koncerty, itp.

Powołanie do życia poradnictwa dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych wykorzystując zasoby kadrowe i lokalowe PPP i ZSS w Białogardzie.

W programach wychowawczych szkół zaproponować szeroko pojęty wolontariat polegający m. in. na odwiedzinach w DPS-ie, Szpitalu, Domu Dziecka, a także spotkania integracyjne z ludźmi potrzebującymi pomocy nie tylko materialnej

Liceum Profilowane – zawód : organizator opieki społecznej (rok 2001) program autorski – Zespół Szkół w Tychowie i Zesół Szkół Zawodowych w Białogardzie

I. Wczesna interwencja (dzieci 0-3) oddział położniczy i dziecięcy + psycholog i terapeuci – pomoc rodzicom w przypadku narodzin dziecka niepełnosprawnego, bądź wcześniaka (objęcie opieką terapeutyczną) praca z rodzicami.

Stąd wynikają potrzeby:

- likwidacja barier architektonicznych w ZSS,
- wyposażenie sali gimnastycznej w sprzęt rehabilitacyjny,
- zatrudnienie fachowców.

9. *Uruchomienie nowych placówek Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie Powiatu.*

Konieczne jest utworzenie szerszej sieci Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie Powiatu.

Gotowa jest dokumentacja na przystosowanie obiektu w Karlinie.

10. Tworzenie systemu stypendiów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających naukę w szkołach ponadpodstawowych i wyższych uczelni.

Przeprowadzona analiza rynku pracy na terenie Powiatu wskazuje na konieczność podniesienia poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa formy różnych szkoleń, lecz brak jest wyraźnego wskaźnika kompetencji i przeznaczenia środków na podnoszenie wykształcenia w formie obowiązku szkolnego w zakresie szkoły średniej oraz w zakresie szkolnictwa wyższego.

Osoby niepełnosprawne często rezygnują z dalszego kształcenia ze względu na stan zdrowia i konieczności ponoszenia związanych z tym kosztów.

Program dofinansowań będzie regulował trzy podstawowe grupy kosztów: czesne, pobyt w szkole lub na uczelni, dojazdy do szkoły lub uczelni.

Wysokość dofinansowań będzie uzależniona od osiąganych wyników w nauce, sytuacji materialnej, przydatności wybranego kierunku pod kątem uzyskania zatrudnienia.

11. Poszerzenie dostępu do źródeł informacji.

Znać swoje prawa to przesłanie, które stało się przyczyną powstania tego programu.

W opracowaniu jest system, który pozwalałby na dotarcie z wiadomościami do osób niepełnosprawnych.

Planowane jest wykorzystanie wydawnictw, telewizji kablowej i internetu jako nośnika informacji dla osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego Powiatu działa zakład poligraficzny, który jest zakładem pracy chronionej i na jego bazie można prowadzić działalność wydawniczą Wariantem, który może zaistnieć jest zainteresowanie osób niepełnosprawnych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej w oparciu o środki PFRON.

12. Program usług transportowych.

Na terenie Powiatu funkcjonuje program usług transportowych dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uruchomienie tego programu nastąpiło w grudniu 1999 roku wychodząc naprzeciw potrzebą osób niepełnosprawnych. Zapotrzebowanie na tego typu usługi jest bardzo duże.

Usługi zaspokajają potrzeby w zakresie dowozu dzieci do szkół, pracowników do zakładów pracy oraz przewozu dzieci i dorosłych do

specjalistycznych ośrodków. Odbywały się również wycieczki i wyjazdy na zawody sportowe dla dzieci, młodzieży i rodziców z Zespołu Szkół Specjalnych w Białogardzie.

Konieczne jest dalsze rozwój programu usług transportowych poprzez zwiększenie ilości taboru i pozyskiwanie środków finansowych na kontynuację programu.

13 Proponowanie zmian w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Trwają prace nad nowelizacją ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W ramach tych prac zgłaszane będą parlamentarzysta z naszego terenu propozycje zmian przepisów, związane z aktywizacją przedsiębiorców w celu tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych; przepisów dotyczących udzielania pożyczek osobom niepełnosprawnym dla ich aktywizacji zawodowej.

Ad. A

W połączeniu strategii Powiatu Białogardzkiego z strategią poszczególnych gmin jest opracowywany program odnośnie przystosowania istniejącej bazy dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Miasto Białogard tworzy koncepcję wykorzystania bazy sportowo – rekreacyjnej przy ulicy Moniuszki na centrum szkoleniowo sportowe, rekreacyjno wypoczynkowe dla osób niepełnosprawnych.

Organizowanie zgrupowań, obozów kondycyjnych dla paraolimpijczyków. Są opracowane założenia do przeprowadzenia paraolimpiady na bazie istniejących obiektów.

Jednym z tych założeń jest już opracowana dokumentacja na przystosowanie istniejącej bazy hotelowej pod potrzeby osób niepełnosprawnych.

Jest to dobry przykład możliwości wykorzystania istniejącej bazy pod potrzeby osób niepełnosprawnych.

Są środki na terenie powiatu, które mogą być wykorzystane w taki lub podobny sposób.

Otwarty jest sposób finansowania tych inwestycji, tutaj z pomocą oprócz w/w instytucji może przyjść Główny Urząd Kultury Fizycznej.

Powstała koncepcja wykorzystania istniejących zasobów starostwa na bazę hotelowo - szkoleniowo – rekreacyjną. Pod tą koncepcją powstał projekt przystosowania budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na w/w bazę przystosowaną dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Znajdą się tutaj sale kawiarniano – restauracyjne w połączeniu z salami wystawowymi. Będzie tu baza hotelowa w połączeniu z bazą szkoleniową. Planowane są szkolenia dla osób niepełnosprawnych, aktywnego podejścia do swojej niepełnosprawności, szkolenie w zakresie praw i możliwości osób niepełnosprawnych.

Planowane są szkolenia dla rodzin osób niepełnosprawnych, dla tych, którzy są zapoznani z tym problemem od momentu narodzin oraz dla tych, dla których jest to zupełna nowość w wyniku wypadków losowych. Będzie też możliwość rozszerzenia szkoleń dla edukatorów, którzy w przyszłości będą szkolić inne osoby w tym zakresie.

Wprowadzenie tych trzech funkcji w tym obiekcie jest ciekawym rozwiązaniem połączenia funkcji wypoczynkowej, kawiarnia z funkcją obcowania ze sztuką, wystawy małej formy teatralnej, funkcji wypoczynkowo – hotelowej jako baza wypadowa dla zwiedzania przepięknych okolic, funkcja szkoleniowa oraz część budynku przystosowana do wynajmu, lecz z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych, daje ciekawy efekt rehabilitacji psychicznej i odpoczynku.

Ad. B

Powiat Białogardzki zorganizował w dniach 5-6 października 2000r. konferencję ogólnopolską pt. "Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej. Dokonania samorządów na rzecz osób niepełnosprawnych."

Jej celem była wzajemna wymiana doświadczeń.

Uczestnicy jednomyślnie potwierdzili celowość organizowania takich konferencji. Będą się one odbywały cyklicznie, według opracowanego planu szkoleń, konferencji dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców.

Konferencje, ćwiczenia panelowe miałyby na celu wymianę doświadczeń i zapoznanie się z nowymi osiągnięciami w tym zakresie.

KOSZTY WDRAŻANIA I FUNKCJONOWANIA

W tym punkcie możemy mówić o pewnych szacunkach z wyłączeniem już istniejących programów oraz opracowanej dokumentacji.

W rozwiązaniach, co do których są opracowane materiały szczegółowe posłużymy się pewnymi symulacjami.

1. Program usług transportowych	- koszty 663 tys. zł.
Funkcjonowanie transportu w latach następnych	- 200 tys. zł. rocznie
2. Hotel i ośrodek szkoleń	- 1.000.000 zł.
Koszty funkcjonowania	- 300 tys. zł. rocznie
3. Ośrodek rehabilitacji	- 1.200.000 zł.
Koszty funkcjonowania	- 400 tys. zł.
4. Ośrodek rekr. – sportowy	- 600 tys. zł.
Koszty funkcjonowania całego ośrodka	- 600 tys. zł. rocznie
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej	- 600 tys. zł.
Koszty funkcjonowania	- 400 tys. zł.

Pierwszy segment ukierunkowany jest na potrzeby mieszkańców naszego powiatu.

Opracowanie bazy danych	- 200 tys. zł.
Centrum informacji i wydawnictwa	- 500 tys. zł.
Dofinansowanie likwidacji barier w ramach Programu do 10% kosztów	- 1.000.000 zł
System szkoleń	- 500 tys. zł.
(opieka dydaktyczna, podręczniki wykłady)	
Dofinansowanie do nauki	- 100 tys. zł.

Drugi segment na potrzeby osób niepełnosprawnych został podzielony na trzy panele: 1) sport, rekreacja i wypoczynek, 2) praca, 3) działania promocyjne.

Sport, rekreacja i wypoczynek	- 1.000.000 zł. w wymiarze rocznym
Praca	- 1.000.000 zł. w wymiarze rocznym
Działania promocyjne	- 100 tys. zł. w wymiarze rocznym

Koszty wdrożenia są pewnymi przybliżeniami, które mogą ulec zmianie w miarę realizacji poszczególnych zadań.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Koszty programu dzielą się na dwie grupy.

1. Koszty realizacji poszczególnych zadań.
2. Koszty funkcjonowania zadań.

Grupa pierwsza jest oparta na finansowaniu ze strony gmin, na których terenie poszczególne programy są wdrażane oraz dofinansowania ze strony Powiatu, w przypadku programu ponadgminnego współfinansowanie przez poszczególne gminy.

Pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz: Wojewoda Zachodniopomorski, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Kurator Oświaty, Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu, właściwy dla wdrażanego programu.

Programy są też oparte na współfinansowaniu ze środków pochodzących z PFRON. Ważnym elementem jest sponsorowanie wydatków przez instytucje pomocowe, fundacje oraz osoby fizyczne.

Druga grupa to koszty funkcjonowania.

Największe koszty ponosi gmina oraz osoby współfinansujące, właściwe urzędy oraz instytucje.

Koszty te mogą być pomniejszone poprzez pewne dochody, które będzie przynosić funkcjonowanie poszczególnych programów np. odpłatnego transportu, funkcjonowanie hotelu czy ośrodka szkoleniowego.

Zawarte umowy z właścicielem i administratorami, czy realizatorami programu, muszą jasno i ściśle określać zasady finansowania.

Środki mogą pochodzić od sponsorów w zamian np. za reklamę na samochodach do przewozu osób niepełnosprawnych, budynku, hotelu, WTZ, bazie sportowej itp.

Następnym źródłem są te środki funduszu pochodzące z możliwości tworzenia nowych stanowisk i refundacji wynagrodzeń dla pracowników.

Wielorakie źródła pozyskania środków finansowych oraz rozłożenie w latach warunkują pozytywną realizację zamierzeń w ramach polityki na rzecz osób niepełnosprawnych.

HARMONOGRAM WPROWADZANIA

Harmonogram wprowadzania uwarunkowany jest kondycją finansową poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w danym roku oraz możliwościami PFRON w dofinansowaniu tych programów.

Należy tutaj wyodrębnić dwa segmenty wprowadzenia tego programu.

Pierwszy segment nakierowany na osobę niepełnosprawną zamieszkujejącą obszar Powiatu Białogardzkiego.

Punkty w rozdziale wdrażania założeń zostały ustawione w punktach ważności i pilności potrzeb na terenie powiatu.

Realizacja poszczególnych punktów została zapoczątkowana składanymi wnioskami do Funduszu przez zainteresowanych przed przyjęciem „polityki”.

W chwili obecnej funkcjonuje program usług transportowych nakierowanych na potrzeby osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie powiatu. W miarę rozwoju, bazy transportowe można poszerzyć o usługi dla osób przebywających na terenie powiatu w celach turystycznych. W poprzednim rozdziale wspomniano, jaka jest górna wartość potrzebna do rozwoju usług transportowych.

Wnioski już złożone i częściowo realizowane to:

- likwidacja barier architektonicznych w zespole obiektów basenów kąpielowych
- adaptacja i modernizacja budynku wielofunkcyjnego, przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych (budynek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie)
- adaptacja pomieszczeń Zespołu Szkół Specjalnych w Białogardzie dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- Warsztaty Terapii Zajęciowej- miasto Karlino.

Została opracowana koncepcja utworzenia centrum rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Białogardzkiego. Trwają prace nad uregulowaniem strony przejęcia prawnego tych obiektów oraz opracowania dokumentacji technicznej.

Należy kontynuować rozpoczęte zadania oraz przystąpić do realizacji poszczególnych punktów wg przyjętej hierarchii potrzeb (kolejność na liście).

Drugi segment; tutaj również podzielono je wg hierarchii potrzeb, z tą tylko różnicą, iż niektóre punkty są do realizacji ciągłej i nie poddają się rygorom kolejności wdrożeń.

Płaszczyzny działania: praca i wypoczynek w tym segmencie wzajemnie się przenikają i nie można ustanowić typowych priorytetów dla poszczególnych zadań.

CZAS REALIZACJI

Aby sprostać wszystkim założeniom programu nie można zakładać czasu realizacji tej polityki.

Polityka zakłada realizację wieloletnią. Podyktowane jest to możliwościami finansowymi powiatu oraz gmin, które wchodzi a skład Powiatu.

Uzależnione jest to również od możliwości funduszu PFRON oraz innych funduszy pomocowych czy środków sponsorów.

Program pilotażowy „DOMINO” i jego sposób finansowania jest dla realizacji znacznym ułatwieniem, lecz daleko nie wystarczającym na potrzeby całości polityki.

Dlatego czas realizacji autorzy polityki określają na co najmniej 5 lat.

EFEKTY SPOŁECZNE

Koszty wprowadzenia programu są znaczne, biorąc pod uwagę zasoby finansowe mieszkańców.

Istotne znaczenie będą mieć efekty społeczne wprowadzanego programu.

Zyskujemy znaczny przyrost miejsc pracy, pracy szczególnie pożądanej przez osoby niepełnosprawne, które muszą funkcjonować w sposób szczególny, na tak trudnym rynku pracy.

Niepełnosprawni zrównają swoje szanse, będą mieli dostęp do urzędów, instytucji, sklepów, banków i wielu innych obiektów niedostępnych dla nich w chwili obecnej.

Wprowadzany program umożliwi niepełnosprawnym dostęp do nauki, pracy, i aktywnego wypoczynku.

Koszty przedsięwzięcia na pewno zwrócą się w postaci wdzięczności tych, dla których program ten jest tworzony i będzie realizowany.

A miary dobroci ludzkiego serca nie można mierzyć żadną walutą.

UWAGI KOŃCOWE

W miarę realizacji tego programu pojawią się na pewno nowe pomysły i nowe rozwiązania.

Proces wprowadzania programu właściwie już się zaczął. Zapoczątkowała go uchwała Rady Powiatu w sprawie programu usług transportowych. Tym samym Rada powiatu uczyniła pierwszy krok w pozytywnym podejściu do problematyki osób niepełnosprawnych. Następne cele, następne programy są konsekwencją podjętej decyzji.

Program usług transportowych nie rozwiązuje wszystkich problemów piętrzących się przed niepełnosprawnymi i likwidacji barier z którymi się na co dzień spotykają. Właściwe podejście Rady Powiatu do problemów osób niepełnosprawnych pozwoli likwidować te bariery. Pozwoli to przywrócić wiarę w siebie, wiarę w możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej naszego powiatu.

„Co jest w nas będzie i wokół nas”.

*Opracował:
Stefan Purol*